

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 2, No 1 (1951)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΑΙΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ

ΝΙΚ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.17189](https://doi.org/10.12681/jhvms.17189)

Copyright © 2018, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Ν. (1951). ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΑΙΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 2(1), 16–21. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17189>

τρεις ἰνδοχοίρους 450 γραμ. περίπου, 20 κ. ἑ. 24ώρου καλλιεργείας ἡμερησίως ἐπὶ 20 ἡμέρας, χωρὶς καμμίαν ἐνόχλησίν των. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δὲν ἐπιβεβαιώνει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρετήρησεν ὁ Ἀνανιάδης (1-2) πειραματιζόμενος ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθῆκας.

Διὰ τῆς ρινὸς καὶ τοῦ κόλπου :

Καθημερικαὶ ἐνσταλάξεις 24ώρου καλλιεργείας ἐν ζωμῶ-δρῶ ἐντὸς τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων τριῶν ἰνδοχοίρων καὶ ἐντὸς τοῦ κόλπου τριῶν ἐτέρων θηλέων, ἐπὶ 15 ἡμέρας, ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Τρεῖς ἀπόπειραι μεταδόσεως, διὰ καλλιεργείων τῶν ἰδίων ὡς ἄνω στρεπτοκόκκων, ἔγιναν καὶ εἰς ἵππους. Εἰς τὸν ἕνα ἔγινεν ἔγχυσις 30 κ.ἑ. 24ώρου καλλιεργείας ὑποδορείως, εἰς δὲ τὸν ἕτερον 20 κ.ἑ. τῆς ἰδίας καλλιεργείας ἐνδοφλεβίως χωρὶς νὰ παρουσιάσουν οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἕτερος, τὴν παραμικροτέραν ἐνόχλησιν Ὁ τρίτος ἐδέχθη 1 κυβ. ὑφ. τῆς ἰδίας καλλιεργείας ἐνδορραχιαίως διὰ τῆς ἰνοεπιστροφικῆς ὁδοῦ. Τὴν ἐπομένην παρουσίαζεν 39°.8, καταβολὴν τῶν δυνάμεων, βαδίζει μὲ δυσκολίαν, τηρεῖ τὴν κεφαλὴν κάτω μὲ βλέμμα ἀπλανὲς καὶ σύσπασιν προσώπειου. Τὴν μεθεπομένην πρωΐαν ἔθανεν. Νεκροψία, ὄξεα στρεπτοκοκκικὴ μηνιγγίτις. Ἀνάληψις τοῦ στρεπτοκόκκου διὰ καλλιεργείας τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ ἐν ζωμῶ-δρῶ.

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΑΙΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ

Υ π ὁ

ΝΙΚ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ

τοῦ Κτηνιατρικοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου Ὑπ. Γεωργίας

Τὸ θέμα τοῦτο παρουσιάζει ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Χώραν μας, καθ' ὅτι ἱκανὸς ἀριθμὸς ἐστῶν ἔχει ἐπισημανθῆ εἰς διάφορα διαμερίσματα. Καὶ ἂν ἐνέχει σπουδαιότητα ἀπὸ ἀπόψεως ζημῶν αἰτίνες προκαλοῦνται εἰς τὴν Κτηνοτροφίαν μας, ἢ ἄμεσος σχέσις τῆς νόσου ταύτης μὲ τὴν ὑγίαν τοῦ ἀνθρώπου καθιστᾷ αὐτὴν ἔτι ἐνδιαφέρουσαν. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ μετάδοσις τῆς εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν ἔχει ὡς πρωταρχικὴν αἰτίαν τὴν ἐπαφὴν τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν ἀσθενῶν ζῶων, ἢ τὴν κατανάλωσιν μεμολυσμένων ζωϊκῶν ἐδωδύμων προϊόντων.

Κατὰ τὰ γνωστὰ δεδομένα ὁ Μελιταῖος πυρετὸς προσβάλλει κατὰ πρῶτον λόγον τὰ αἰγροειδῆ καὶ δευτερευόντως τὰ πρόβατα, ὀφειλόμενος εἰς τὸν *Bacillus Melitensis*. Αἱ διάφοροι ἐκκρίσεις τῶν ἀσθενῶν ζῶων εἶναι

οἱ βασικοὶ φορεῖς τοῦ μιάσματος, ἡ δὲ νόσος ἐμφανίζεται εἰς τὸν ἄνθρωπον, κυρίως μετὰ τὴν κατανάλωσιν γάλακτος μὴ ὑποβληθέντος εἰς βρασμόν, βουτύρου γωποῦ ἢ καὶ τυροῦ κατασκευασθέντος κατὰ τρόπον μὴ ἐξασφαλίζοντα τὴν καταστροφὴν τοῦ παθογόνου μικροοργανισμοῦ.

Παρέλκει φρονοῦμεν νὰ διεξέλθωμεν τὸ κεφάλαιον τῆς συμπτωματολογίας τῆς λοιμώξεως ταύτης, καθ' ὅτι εἶναι κλασικῶς γνωσταὶ αἱ ἐλάχιστοι κλινικαὶ ἐκδηλώσεις, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὴν μικροβιακὴν ταύτην νόσον: ὑψηλὸς πυρετός, διόγκωσις τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ σπληνός, ἀπίσχυανσις καὶ ἀποβολαὶ ἐπὶ ἐγκύων ζώων. Αἱ τελευταῖαι αὐταί, παρέχουσι μὲν βάσιμον ὑπόνοιαν τῆς ὑπάρξεως τοῦ μελιταίου πυρετοῦ, πλὴν ὅμως τὸ σύμπτωμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀσφαλὲς κριτήριον τῆς νοσήσεως, δεδομένου ὅτι εἰς πολλὰς μικροβιακὰς καὶ παρασιτικὰς νόσους ὁ πρόωρος τοκετὸς δὲν εἶναι ἀσυνήθης. Ἐκτὸς τούτου πολλὰ αἰγοπροβάτα βαρέως προσβεβλημένα ἐκ μελιταίου πυρετοῦ, δύναται νὰ ἀποβάλλωσι διὰ πρώτην φοράν, αἱ ἐπόμενα ὅμως κνοφορῖαι ἐξελλίσσονται κανονικῶς, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τὰ ζῶα ταῦτα ἀποτελοῦσι σοβαρὰν πηγὴν μόλυνσεως.

Ἄλλα πάλιν ζῶα, καίτοι μεμολυσμένα, δὲν ἀποβάλλουσι, εἶναι ὅμως ἐπικίνδυνοι χρόνιοι μικροβιοφόροι. Οὕτω ἡ κλινικὴ διάγνωσις εἶναι ἐν πολλοῖς ἀνέφικτος.

Ἡ ἔρευνα πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ μικροοργανισμοῦ εἰς τὰ ἀσθενῆ ζῶα δὲν εἶναι πρακτικῶς ἐφαρμοσίμος προκειμένου μάλιστα περὶ πολυπληθῶν ποιμνίων.

Ἡ διὰ διαφορῶν ἀντιγόνων, ὅπως π. χ. ἡ Μελιτίνη, χρησιμοποιοθηῖσα μέθοδος διαγνώσεως δι' ἐνδοδερμικῶν ἐγχύσεων, δὲν ἀπέδωσε τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα. Αὕτη προκαλεῖ μὲν πρόωρους ἀντιδράσεις, ἀλλὰ παρουσιάζει τὸ μειονέκτημα ὅτι δὲν παρέχει οὐδεμίαν θετικὴν πληροφορίαν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς νόσου. Οὕτω πολλάκις ἡ θετικὴ ἀντίδρασις παρατείνεται καὶ μετὰ τὴν περίοδον τῶν ἀνοικτῶν ἀλλοιώσεων, ἐνῶ τὸ παθογόνον αἷτιον, εἴτε ἔχει καταφύγει ἐντὸς τῶν λυμφατικῶν γαγγλίων, εἴτε ἔχει ἐξαφανισθῆ ἐκ τοῦ ὄργανισμοῦ. Ἐνας θεραπευθεὶς ὄργανισμὸς δύναται οὕτω νὰ παραμένῃ ἀλλεργικὸς καὶ νὰ δίδῃ θετικὰς ἀντιδράσεις, ὅποτε βεβαίως τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα δὲν θὰ ἐδικαιολογοῦντο. Κατὰ συνέπειαν ἡ μέθοδος αὕτη καίτοι κατ' ἀρχὰς ἐθεωρεῖτο ὅτι θὰ ἔλυνε τὸ πρόβλημα τῆς καταπολεμήσεως τῆς νόσου διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν μικροβιοφόρων, ἔχει σχεδὸν ἐγκαταλειφθῆ.

Οὕτω παραμένει ὡς μοναδικὸν μέσον διαγνώσεως ἡ ἐργαστηριακὴ μέθοδος τῆς ὁροσυγκολλήσεως. Αὕτη καίτοι βραδέως ἀποβαίνει θετικὴ, ἐνίοτε δὲ κατὰ ποσοστὸν 10 - 15 % δίδει ἐσφαλμένα ἀποτελέσματα, ἐξηγεῖ ἐν τούτοις τὴν ὑπαρξιν μιᾶς προσφάτου μόλυνσεως, ἐν εἶδος ὄργανικῆς

ἀντιδράσεως, ἔναντι μιᾶς σηψαιμίας ἐν πλήρει ἐξελίξει, μὲ πιθανότητα ἀπεκκρίσεως μικροβίων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περιβάλλον.

Τὰ ζῶα μὲ θετικὴν ἀντίδρασιν εἶναι τῷ ὄντι ἐπικίνδυνα, εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην δέον νὰ ἐφαρμοσθῶσι τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα.

Ἡ τεχνικὴ τῆς ὀροσυγκολήσεως εἶναι δυνατὸν ἐνίοτε νὰ δώσῃ ἐσφαλμένα ἀποτελέσματα καὶ διὰ τοῦτο παρίσταται ἀνάγκη τυποποιήσεως αὐτῆς. Ἡ χρησιμοποιομένη τοιαύτη εἰς τὸ κέντρον ἔρευνῶν τοῦ Montpellier τῆς Γαλλίας θεωρεῖται ὡς πολὺ εὐαίσθητος. Κατὰ ταύτην, ἡ συγκόλλησις ὅταν ἐπισυμβαίη εἰς τὴν ἀναλογίαν 1:40 πρέπει νὰ θεωρῆται θετικὴ.

Ἡ ἔρευνα τῶν ἀντιδρῶντων θετικῶς δέον νὰ λαμβάνῃ χώραν εἰς συχνὰ διαστήματα εἰς ἐνίας ἐκτροφᾶς καὶ περιφερείας, ὅπου εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαπλωθῇ ἡ μόλυνσις καὶ κυρίως ἐπὶ τῶν κάτωθι κατηγοριῶν ζώων:

1. Ἐπὶ τῶν τράγων καὶ κριῶν οἷτινες χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπιβήτορες, καθότι εἶναι δυνατόν νὰ μεταφέρωσι μηχανικῶς τὸ μικροβίον ἐκ τῶν κολπικῶν ἐκκρυσμάτων ἀσθενοῦς ζώου εἰς ἄλλο ὑγιές. Σπανίως ὅμως τὰ ζῶα ταῦτα φιλοξενοῦσι τὸν Μελιτόκοκκον ἐντὸς τοῦ σπέρματός των, ὁσάκις ὑπάρχουσιν ἀλλοιώσεις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Ὡσαύτως πρέπει νὰ ἀπομακρύνωνται τῆς ἀναπαραγωγῆς τὰ θήλεα ζῶα τὰ παρουσιάζοντα συμπτώματα χρονίας μητρίτιδος.

2. Ἐπὶ τῶν οἰκοσίτων ζώων, καθότι ταῦτα λόγω τοῦ καθημερινῆ συγχρωτισμοῦ των ἀποτελοῦσι ἓνα διαρκῆ κίνδυνον μόλυνσεως διὰ τὸν ἄνθρωπον.

3. Ἐπὶ τῶν γαλακτοπαραγωγῶν, τῶν ὁποίων τὸ γάλα πωλεῖται πρὸς δημοσίαν κατανάλωσιν, εἴτε ὡς φυσικὸν γάλα, εἴτε ὡς νωπὰ προϊόντα αὐτοῦ (τυρὸς, κρέμα, βούτυρον). Σχετικῶς πρὸς τὸν τυρὸν διεπιστώθη ὅτι λόγω τῆς ὀξύτητος τοῦ περιβάλλοντος, ὁ μελιτόκοκκος δὲν ἐπιζεῖ πλέον τοῦ μηνός, κατὰ μείζονα δὲ λόγον εἰς τοὺς τυρούς, οἱ ὁποῖοι ὑφίστανται βραδείαν ζύμωσιν ὅπως π.χ. τὸ Ροκφόρ, ἡ μετάδοσις δι' αὐτῶν εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος. Ἐπειδὴ ὅμως ὡς γνωστὸν πολλαὶ ἐπιδημίαι ἐσημειώθησαν ἐκ τῆς καταναλώσεως γάλακτος ἢ νωποῦ τυροῦ, ἐπιβάλλεται ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν θετικῶς ἀντιδρῶντων καὶ ἡ ἐκ παραλλήλου παστερίασις τοῦ γάλακτος.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ ὀροαντίδρασις θὰ ἔδει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν νομαδικῶς ἐνδαιτωμένων ποιμνίων, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι πρακτικῶς ἀνεφάρμοστον. Πάντως ἐπιβάλλεται ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ζώων, ἅτινα φέρουσι χρονίας ἀλλοιώσεις μητρίτιδος ἢ μαστίτιδος.

Ἐξυπακούεται βεβαίως ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀπολύμανσις τῆς κόπρου ἐντὸς τῆς ὁποίας τὸ παθογόνον αἷτιον δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν λοιμογόνον του ἰσχὺν ἐπὶ 3-4 μῆνας, καὶ ν' ἀποβῇ οὕτω ἔστια μόλυνσεως τὸ

σον διὰ τὰ ζῶα ὅσον καὶ διὰ τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν κόπρον πρὸς λίπανσιν τῶν ἀγρῶν.

Ἐκτὸς λοιπὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, μόνος θετικὸς τρόπος διαγνώσεως τῆς νόσου εἶναι ἡ ὁρολογικὴ διάγνωσις, ἕξεταστὸν ποῖον τὸ μέλλον τῶν θετικῶς ἀντιδρῶντων. Ἡ ἀπομόνωσις κατ' οὐδὲν ὠφελεῖ, μᾶλλον δὲ διαιωρίζει τὰς ἐστίας μολύνσεως. Κατὰ συνέπειαν ὡς μόνη λύσις ἀπομένει ἡ σφαγὴ καὶ ἡ κατανάλωσις τοῦ κρέατος, καθότι παρὰ τὰς ἐπιφανειακὰς μολύνσεις τοῦ σφαγίου, αἵτινες καταστρέφονται διὰ τῆς ἐψήσεως, δὲν διεπιστώθη οὐδὲν αὐθεντικὸν περιστατικὸν μεταδόσεως τῆς νόσου ἐκ τῆς καταναλώσεως τοῦ κρέατος, παρὰ ταῦτα ὅμως ἐπιβάλλεται ἡ κατάσχεσις, καὶ καταστροφή ὑπὸ τοῦ κρεωσκόπου τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, τῶν μαστῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων γαγγλίων. Παραμένουσι ὅμως ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον μολύνσεως οἱ σφαγεῖς, δι' οὓς ἐνδείκνυται ἡ λήψις προφυλάξεων κατὰ τὴν ἐκδορὰν καὶ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ σφαγίου.

Καὶ ἤδη ἄς ἕξετάσωμεν τὸ σημεῖον τοῦ προληπτικοῦ ἐμβολιασμοῦ ὡς μέσον καταπολεμήσεως τοῦ μελιταίου πυρετοῦ.

Τὸ ἐμβόλιον ὅπερ ἐχρησιμοποιήθη εἰς μεγάλην κλίμακα εἶναι τὸ Brucil Dubois, ὅπερ συνίσταται εἰς μίγμα ζώντων καὶ μὴ λοιμογόνων μικροβίων τοῦ στελέχους *Brucella Abortus Suis* (χοίρου) μετὰ λυκοποδίου ἐντὸς ἐλαίου βαζελίνης καὶ λανολίνης. Ἡ ἐπὶ δεκαετίαν ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου ταύτης ἀπέδωκεν ὑπολογίσιμα ἀποτελέσματα.

Ὁ ἐμβολιασμὸς ὅμως ὅλον τῶν ζώων ἐνὸς μεμολυσμένου ποιμνίου, συντελεῖ εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τοῦ βαθμοῦ τῆς λοιμώξεως εἰς τὰ ἤδη προσβεβλημένα καὶ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντισταθμίσῃ τὴν παθογόνον ἐνέργειαν τῶν μικροβίων, ἅτινα εἶναι ἤδη παρόντα εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τούτους. Ἐπίσης ἐσημειώθη ὅτι ἄτομά τινα προσβάλλονται ὑπὸ τῆς νόσου μετὰ τὸν ἐμβολιασμὸν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεσολαβοῦν μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς ἀνοσίας. Ἀλλὰ ἐὰν εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις ἡ ἀποτυχία ἐξηγητῆται, ἡ μέθοδος αὕτη ἔχει εἰς τὸ παθητικὸν τῆς ἐπίσης καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἕνας ἀρχετὰ σεβαστὸς ἀριθμὸς ἀποτυχιῶν ἐσημειώθη ἐπὶ ἀτόμων ὑγιῶν καὶ ἰδίως εἰς τὰ αἰγοειδῆ. Καίτοι ἐν συνόλῳ αἱ ἐπιτυχίαι εἰς τὰ πρόβατα ἀνέρχονται εἰς ἀρχετὰ ἱκανοποιητικὸν ποσοστὸν, ἐν τούτοις ὁ ἐμβολιασμὸς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποβῇ ἡ ἀφετηρία φυσικῆς ἐξελίξεως τῆς νόσου εἰς τὸ εἶδος τῶν ζώων τούτων, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ μόλυνσις ἔχει μίαν τσίσιν αὐτομάτου ἀποσβέσεως.

Αἱ διαπιστώσεις ἐν τῇ προᾶξει συμπίπτουσι πρὸς τὰ πειραματικὰ ἀποτελέσματα ἐργασιῶν πολλῶν ἐρευνητῶν, οἵτινες ἀπέδειξαν ὅτι ὁ ἐμβολιασμὸς δι' ἐκδόχου λιπαροῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προφυλάξῃ τὸν ἰνδόχοιρον ἢ τὸ πρόβατον ἔναντι τῆς μελιτοκοκκικῆς λοιμώξεως. Οὕτω εἰς τὸν ἰνδόχοιρον δυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦ ἐνοφθαλμισμού τὸσον

τὸ ἐνοφθαλμιζόμενον μικρόβιον (στέλεχος χοίρου) ὅσον καὶ τὸ μικρόβιον τῆς πειραματικῆς μόλυνσεως (στέλεχος μικροκόκκου *Melitensis*) ἐντὸς τῶν λυμφατικῶν ὀργάνων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόβατον, ἐὰν δὲν ἤθελεν ἀποβάλλει κατόπιν τοῦ ἐμβολιασμοῦ, δύναται ὅμως διὰ βακτηριολογικῶν μεθόδων νὰ καταδειχθῇ ὅτι τυγχάνει σταθερῶς μεμολυσμένον ἐκ τῆς νόσου.

Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἐμβολίου τοῦ *Lisbonne Roman* ἀποτελεῖ ἕναν πραγματικὸν ἐμβολιασμὸν καὶ ὄχι προάσπισιν (*Premunition*) δεδομένου ὅτι οὐδεὶς μικροοργανισμὸς τοῦ τύπου *Brucella* δύναται ν' ἀπομονωθῇ ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν ἐνοφθαλμισθέντων ζώων. Τὸ ἐμβόλιον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ μὴ λοιμογόνου στελέχους τῆς *Brucella Abortus* ἐν συνδυασμῷ μεθ' ἑνὸς γλυκολιποειδοῦς ἀντιγόνου ἐξαχθέντος ἐκ μιᾶς παθογόνου καὶ λίαν λοιμογόνου φυλῆς τῆς *Brucella Melitensis*. Τὸ προϊόν τοῦτο προφυλάσσει εἰς μεγάλην κλίμακα τὸν ἰνδόχοιρον καὶ τὸ πρόβατον πειραματικῶς: Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τὴν ἀγγελάδα ὑπῆρξαν ἐνίοτε κατὰ 98% ἐνθαρρυντικά, ἢ χρησις του ὅμως εἰς τὰ πρόβατα δὲν ἐπέτρεψε νὰ ἐξαχθῶσι σαφῆ συμπεράσματα, ἢ δὲ ἐφαρμογὴ του δὲν ἐπέξετάθη ἐπὶ τῶν αἰγῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἀμερικανικὸν ἐμβόλιον *B 19* καὶ τὸ Ἀγγλικὸν φορμολοῦχον ἐντὸς λιπαροῦ ἐκδόχου, ἀμφοτέρω κρίνονται ἀμφιβόλου ἀποτελεσματικότητος.

Οὕτω τὸ ζήτημα τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἐναντίον τοῦ μελιταίου πυρετοῦ τῶν αἰγοπροβάτων φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει φθάσει εἰσέτι εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀποδοτικότητος, ὥστε νὰ χρησιμοποιεῖται ἀκινδύνως καὶ ἐπωφελῶς.

Λόγω, λοιπὸν τῆς ἀβεβαιότητος ὡς πρὸς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν προληπτικῶν ἐμβολιασμῶν, τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα κατέχουσι τὴν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὸ ζήτημα τῆς καταπολεμήσεως τοῦ μελιταίου πυρετοῦ μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἀνεύρεσιν καὶ ἀπόσβεσιν τῶν ἐστιῶν, τοῦτο δὲ βασίζεται σχεδὸν μόνον ἐπὶ τῆς διαγνώσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων σαφῶς καταφαίνεται, ἐν συμπεράσματι, ὅτι ἡ καταπολέμησις τοῦ μελιταίου πυρετοῦ περιορίζεται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑγειονομικῶν μέτρων, τὴν διερεύνησιν τῶν ἐστιῶν διὰ τῆς μεθόδου τῆς ὀροσυγκολλήσεως, τὴν σφαγὴν τῶν θετικῶς ἀντιδρῶντων, τὴν παστερίωσιν τοῦ γάλακτος, μέτρων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δυσκόλου ἐφαρμογῆς ἐν τῇ πράξει.

Καὶ οὕτω ἀπομένει ὡς λυσιτελὲς μέσον ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος, ἡ ἀνεύρεσις βιολογικοῦ προϊόντος ἱκανοῦ νὰ χορηγῇ σταθερὰν ἀνοσίαν εἰς τὰ ὑγιᾶ ζῶα. Καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, φρονοῦμεν, ὅτι δεόν νὰ στραφῶσιν αἱ προσπάθειαι τῶν ἐδικῶν ἐρευνητῶν τοῦ θέματος τούτου.

RESUMÉ

La Lutte Contre la maladie à Brucella
Melitensis en Grèce

(N. TZORTZAKIS de l'Institut Bactériologique Vétérinaire d' Athènes)

La Fièvre Melitococcique intéressant dans une certaine mesure la population caprine du pays, l'auteur envisage les moyens que l'on peut disposer actuellement pour dépister et enrayer cette maladie transmissible à l'homme.

Il les résume, au besoin d'une sero-agglutination des sujets vivant dans des endroits où sevit en état endémique la Fièvre ondulante de l'homme, et à l'application rigoureuse des mesures sanitaires appropriées. En ce qui concerne la vaccination prophylactique, il accepte qu'à l'état actuel de nos connaissances aucun de produits biologiques utilisés jusqu'à présent ne peut être considéré comme pouvant conférer une immunité sûre et durable, garantissant l'éradication de ce fléau.

ΚΩΛΙΚΟΙ ΤΟΥ ΙΠΠΟΥ, ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΑΠΟΦΡΑΞΙΝ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ
ΚΟΛΠΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΙΛΕΟΥ (ΜΕΚΕΛΕΙΟΥ ΑΠΟΦΥΣΕΩΣ)
ΚΑΤΑΛΗΞΑΝΤΟΣ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ ΣΥΝΕΠΕΙΑ, ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΔΟΣ

Υ π ό

Δρὸς ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Κ. ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ

Κτηνιάτρου - Ἰατροῦ

Ἡ ἀπόφρυξις τοῦ Meckel (Diverticule de Meckel) ἀποτελοῦσα ἀνωμαλίαν τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου, εἶναι λείψανον τοῦ λεκιθικοῦ πόρου τῆς ἐμβρυϊκῆς ζωῆς καὶ ἐνεδράζεται εἰς τὸ τελευταῖον τμήμα τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου, τὸν εἰλεόν.

Ἐκ τοῦ πυθμένος τοῦ κολπώματος τούτου, ἐκπορεύεται ἐνίοτε δεσμὶς ἰνώδους ἴστυ, ἣτις ἀπολγίει εἰς τὸν ὀμφαλὸν ἢ παρακείμενον ὄργανον, ἀποτελεῖ δὲ καὶ αὕτη λείψανον τῆς περαιτέρω ἐκτάσεως τοῦ λεκιθικοῦ πόρου. Ἡ συγγενὴς αὕτη ἀνωμαλία τοῦ ἐντέρου, δύναται ν' ἀποτελέσῃ αἰτίαν ἐντερικῆς ἀποφράξεως, συνεπεία περιβρογχισμοῦ ἐντερικῆς τινὸς ἔλικος, ὑπὸ τῆς δεσμίδος τῆς ἐνούσης τὸ κόλπωμα μετὰ τοῦ ὀμφαλοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσίν μας ὁμως, ἡ διακοπὴ τῆς κατὰ φύσιν κινήσεως τοῦ ἐντερικοῦ περιεχομένου, προεκλήθη ἐκ τῆς συσσωρεύσεως τροφῶν ἐντὸς τοῦ κολπώματος καὶ τῆς